

ниска база - от 433 на 2 800 лв., или 6.5 пъти. Трудно може да се отговори на въпроса за реалното увеличение на доходите в този период от време, тъй като официална информация за инфлация не съществуваше. Изменението на цените се контролираше от Главно управление на цените. На практика тези изменения бяха фрагмент от регулативните механизми на разпределение и преразпределение на доходите, където стриктно се спазваше принципът на уравниловката при равни други условия.

Основен източник на доходи са работната заплата и трудовите възнаграждения от селскостопански организации. За периода се забелязва постепенно намаляване на техния относителен дял в общия доход. За всички наблюдавани домакинства дялът на работната заплата от 65.3% през 1962 г. намалява на 55.9% през 1989 г., или намалението е с 9.4 процентни пункта. За отделните обществени групи изменението е следното: за работническите домакинства дялът намалява от 70.9 на 57.0%, или с 13.9 процентни пункта; за домакинствата на служещи - от 75.5 на 62.7%, или с 12.8 процентни пункта; за домакинствата, заети в селското стопанство, този дял намалява от 55.2 на 37.2%, или с 18.0 процентни пункта¹⁴.

Данните от регулярното наблюдение на домакинските бюджети през този период показват как егалитарното общество постепенно изчерпва своя потенциал и възможности. През 1980 г. с постановление на Министерския съвет се постави началото на нова система за самозадоволяване на населението със селскостопански продукти. Икономическите анализи от 70-те години показват недвусмислено, че в резултат на ускорената, стихийна, ресурсопоглъщаща и мащабна индустриализация започва разрушаването на съществуващия и необходим баланс между селскостопанско производство и промишленост¹⁵. Същевременно стана ясно, че страната ни безнадеждно изостава по отношение на новите технологии, губейки съревнованието с

¹⁴ След 1982 г. като резултат от изграждането на нови форми на организация в селското стопанство (аграрно-промишлени комплекси (АПК) и промишлено-аграрни комплекси (ПАК) групата на кооперираните селяни се трансформира в селскостопански труженици.

¹⁵ Първите по-чувствителни трусове в икономиката на страната се наблюдават непосредствено в годините преди и след 50-то постановление на Министерския съвет от 10 ноември 1979 година. Този период съвпада и с въвеждане на нов метод на наблюдение на домакинските бюджети чрез ротационна извадка (въвежда се от 1 януари 1977 г.). Възприета е ротационна схема с четиримесечен престой на домакинствата, което позволява ежегодно през извадката да минават за наблюдение 7 500 домакинства. Този модел на извадка с течение на времето се оказва недостатъчно гъвкав, за да отрази адекватно настъпващите промени в обществото. Въведения нов икономически механизъм и промяна в начина и размера на заплащането на определени групи от заетите в националното стопанство не даваше вече възможност за получаване на достоверна годишна оценка за техните доходи. С други думи, информацията, от която се изчисляваше величината на годишния доход за тези категории заети се оказа толкова по-оскъдна и недостатъчна, колкото по-малък бе престоят им в извадката. Проблемът нарастваше още по-осезателно при заетите в селското стопанство или изобщо тези, чийто труд имаше сезонен характер. От януари 1984 г. отново се въвежда целогодишно наблюдение на домакинските бюджети.